

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту

МАТЕРІАЛИ

двадцять другої науково-практичної міжнародної конференції
*«Міжнародна транспортна інфраструктура,
індустріальні центри та корпоративна логістика»*

(4-5 червня 2026 р. м. Харків, Україна)

MT.KART.EDU.UA

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ
ТРАНСПОРТНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
АТ «УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ»
CONSERVATOIRE NATIONAL DES ARTS ET MÉTIERS (FRANCE)
INSTITUTE OF AUTOMATIC CONTROL TELEMATICS OF
TRANSPORT (POLAND)
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ПРОМИСЛОВОСТІ НАН УКРАЇНИ

Матеріали

*Двадцять другої науково-практичної
міжнародної конференції*

**«МІЖНАРОДНА ТРАНСПОРТНА
ІНФРАСТРУКТУРА,
ІНДУСТРІАЛЬНІ ЦЕНТРИ ТА
КОРПОРАТИВНА ЛОГІСТИКА»**

(4 – 5 червня 2026 р., м. Харків)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова: *Панченко С. В.*, д.т.н., проф., ректор Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Заступники голови: *Каграманян А. О.*, к.т.н., доц., проректор з науково-педагогічної роботи Українського державного університету залізничного транспорту (Харків);
Дикань В. Л., д.е.н., проф., завідувач кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Секретаріат:

Толстова А. В. к.е.н., доц., доцент кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту (Харків);

Шаповал Г. В. к.т.н., доц., заступник декана з денної форми навчання факультету управління процесами перевезень Українського державного університету залізничного транспорту (Харків);

Примаченко Г. О. к.т.н., доц., доцент кафедри транспортних систем та логістики Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

виразний потенціал, але для повноцінного використання цього потенціалу потрібне системне вдосконалення інфраструктури, підвищення якості сервісу, активна маркетингова політика та взаємодія між владою і бізнесом. Розвиток туризму не лише покращить економічні показники регіону, але й сприятиме підвищенню якості життя мешканців, збереженню культурної спадщини та іміджу Дніпра як сучасного європейського міста з багатою історією і привабливими туристичними можливостями.

Таким чином, туризм здатен стати драйвером сталого економічного розвитку Дніпровського регіону, якщо реалізувати системний, комплексний і інноваційний підхід до його розвитку.

[1] Голод А. П., Штойко П. І., Головчук Ю. О. Концептуальні засади туристичної регіоналістики. *Географія та туризм*. 2022. Вип. 68. URL: <http://www.geolgt.com.ua/images/stories/zbirnik/vipusk68/v681.pdf2>.

[2] Коркуна О.І., Цільник О.Я., Бордун О.В. Розвиток зеленого туризму в умовах формування об'єднаних територіальних громад. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2019. Вип. 1. С. 24–28. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2019_1_7.

УДК 336.14:338.246.8:339.9

ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ІНДУСТРІАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

FINANCIAL MECHANISMS FOR THE POST-WAR RECOVERY OF UKRAINE'S INDUSTRIAL CENTERS IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION

К. В. Гарькавенко

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (м. Харків)

К. V. Harkavenko

V. N. Karazin Kharkiv National University (Kharkiv)

В умовах масштабних соціально-економічних трансформацій на тлі військових викликів та посилення глобалізаційних процесів в усіх сферах суспільного життя, проблеми відновлення і розвитку індустріального потенціалу України набувають стратегічного значення для забезпечення економічної стійкості держави та зміцнення її позицій на міжнародних ринках.

Повномасштабна війна призвела до руйнівних структурних змін у промисловому секторі. Наслідками стали втрата виробничих потужностей, якісне та кількісне скорочення трудового потенціалу, руйнування логістичних маршрутів, що формувалися протягом десятиліть. За оцінками міжнародних організацій, прямі збитки промисловості України станом на

кінець 2025 року становили 19,2 млрд дол. США. Непрямі втрати доходів підприємств досягли 232,9 млрд дол. США, що перевищує аналогічні показники інших секторів економіки [1]. Найбільші втрати зафіксовано у Харкові, Запоріжжі, Дніпрі та Миколаєві, на які припадає понад 80 % пошкоджених промислових активів [2].

Масштаб фінансових потреб, пов'язаних із відновленням індустріальних центрів, суттєво перевищує ресурсні можливості державного та місцевих бюджетів. За цих умов зростає значення багатоканальних механізмів фінансування, орієнтованих на поєднання внутрішніх і зовнішніх джерел капіталу. Формування таких механізмів потребує врахування тенденцій розвитку глобальної економіки та трансформації міжнародних фінансових ринків.

Відновлення промислових центрів України значною мірою пов'язане з доступом до міжнародних фінансових ресурсів, виробничої кооперації та сучасних технологій. Зростання ролі міжнародних фінансових організацій, фондів реконструкції та програм технічної допомоги розширює можливості залучення грантів, пільгових кредитів і гарантійних інструментів. Отримані ресурси спрямовуються на модернізацію виробничих потужностей, відбудову інфраструктури та реалізацію інвестиційних проєктів.

Інтеграція українських підприємств до європейських ланцюгів доданої вартості супроводжується розширенням коопераційних зв'язків із виробниками країн ЄС, розвитком кластерних ініціатив і локалізацією окремих виробництв. Такі процеси сприяють залученню інвестицій, поширенню нових виробничих стандартів та розширенню доступу української продукції до зовнішніх ринків.

Технологічний аспект глобалізації також суттєво впливає на процес відновлення промисловості України. Відбудова підприємств супроводжується впровадженням цифрових систем управління виробництвом, автоматизованих технологічних комплексів, інструментів аналізу даних та підходів ESG до корпоративного управління. Модернізація промислового сектору пов'язана з адаптацією до міжнародних технологічних стандартів, цифровою трансформацією виробничих процесів та розширенням участі у глобальних ланцюгах створення доданої вартості.

Відновлення індустріальних центрів потребує системи фінансування, яка поєднує ресурси держави, міжнародних партнерів та приватного бізнесу. Потреби реконструкції промислових регіонів суттєво перевищують можливості окремих джерел фінансування, тому ключового значення набуває координація різних фінансових інструментів і механізмів підтримки.

Кошти державного та місцевих бюджетів, а також Фонду ліквідації наслідків збройної агресії доцільно спрямовувати насамперед на

відновлення критичних напрямків, а саме енергетичної, транспортної та соціальної інфраструктури. Стабільне функціонування енергомереж, транспортних вузлів і систем життєзабезпечення визначає можливості подальшого розвитку промислового виробництва в постраждалих регіонах.

Вагому роль у фінансуванні реконструкції відіграють міжнародні програми підтримки. Програма Ukraine Facility із загальним бюджетом 50 млрд євро передбачає фінансування заходів з відновлення, модернізації та регіонального розвитку. Додаткові ресурси залучаються через проекти Світового банку PEACE, URTF і SURGE, а також кредитні програми Європейського банку реконструкції та розвитку й Європейського інвестиційного банку [3].

За оцінками міжнародних організацій, близько третини потреб у фінансуванні відбудови має бути забезпечено за рахунок приватного капіталу [4]. Важливими інструментами залучення інвестицій залишаються прямі іноземні інвестиції, розвиток індустріальних парків із передбаченими законодавством податковими стимулами та проекти державно-приватного партнерства в енергетиці, транспорті й логістиці.

Додаткові можливості формують інноваційні фінансові інструменти. До них належать зелені та муніципальні облігації, ESG-фінансування, а також механізми blended finance, які передбачають спільне використання донорських і приватних ресурсів. Окреме місце посідає механізм ERA, через який доходи від заморожених російських активів можуть спрямовуватися на фінансування програм відновлення. Саме поєднання бюджетних ресурсів, міжнародної підтримки, приватних інвестицій та інноваційних фінансових інструментів може створити міцну фінансову основу для забезпечення реконструкції і масштабного оновлення промисловості України.

Формування дієвого фінансового механізму повоєнного відновлення індустріальних центрів України неможливе без впровадження системи управління ризиками, які впливають на обсяги залучення капіталу та ефективність його використання. Серед найбільш суттєвих ризиків слід виокремити воєнні загрози, недостатній рівень інвестиційної безпеки, дефіцит кваліфікованої робочої сили та зростання конкуренції між регіонами за обмежений обсяг міжнародних фінансових ресурсів. Додатковим фактором ризику може стати збільшення залежності від зовнішніх джерел фінансування, що може посилювати навантаження на бюджетну систему та обмежувати можливості фінансування розвитку в середньостроковому періоді.

Підвищення ефективності фінансових механізмів відновлення потребує реалізації інвестиційної політики, орієнтованої на довгострокове залучення капіталу та інтеграцію української економіки до міжнародних ринків. Одним із перспективних інструментів є створення спеціалізованих

фондів розвитку, зокрема регіональних трастових фондів і стабілізаційних програм, призначених для фінансування інфраструктурних проектів та підтримки підприємств, що працюють у постраждалих промислових регіонах.

Комплексне використання вказаних інструментів сприяє формуванню фінансових умов для реконструкції промислових об'єктів, оновлення виробничих потужностей і впровадження сучасних технологій у діяльність індустріальних центрів України.

[1] Ukraine Fifth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA5): February 2022 – December 2025 / World Bank, Government of Ukraine, European Union, United Nations. Washington, DC : World Bank, 2026. 63 p.

[2] Собкевич О. В. Заходи підтримки промисловості в умовах повномасштабної війни : аналітична записка. Київ : Національний інститут стратегічних досліджень, 2025. 8 с. URL: <https://niss.gov.ua/> (дата звернення: 28.05.2026).

[3] Теремецький В. І., Довгань В. М. Роль міжнародних фінансових організацій у підтримці проектів відбудови України. *Наукові записки. Серія: Право.* 2024. Вип. 17. С. 49–56. DOI: <https://doi.org/10.36550/2522-9230-2024-17-49-56>.

[4] Богун В. С. Фінансові механізми стимулювання інвестицій у відновлення економіки України після війни. *Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Економічні науки.* 2025. Вип. 1 (77). С. 73–80. DOI: <https://doi.org/10.32689/2523-4536/77-10>.

УДК 338.45:004.8:658.5

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОМИСЛОВИХ ЕКОСИСТЕМ: НОВІ АРХІТЕКТУРИ ІНДУСТРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

DIGITAL TRANSFORMATION OF INDUSTRIAL ECOSYSTEMS: NEW ARCHITECTURES FOR INDUSTRIAL DEVELOPMENT

докт. екон. наук Л. Л. Калініченко

Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (м. Харків)

L. L. Kalinichenko, D. Sc. (Econ.)

V. N. Karazin Kharkiv National University (Kharkiv)

У сучасних умовах цифрова трансформація промислових екосистем виходить за межі технологічної модернізації та постає як процес формування нової архітектури індустріального розвитку, заснованої на інтелектуальній взаємодії, мережевій координації, дано-центричному управлінні та платформенній організації виробництва [1; 2]. Якщо традиційна цифровізація була орієнтована переважно на оптимізацію операцій, то новий етап трансформації змінює саму логіку функціонування промислових центрів – від виробничих територій до адаптивних інноваційних екосистем [3].

Новітня тенденція розвитку індустріальних центрів полягає у переході

Зміст

Секція «Розвиток індустріальних центрів в умовах глобалізації»

С. В. Панченко Трансформація залізничного транспорту України: логістична стійкість та європейська інтеграція в умовах воєнних викликів	3
В. Л. Дикань Інституційне забезпечення розвитку індустріальних парків в Україні: виклики та перспективи	7
Yu. Prus Cluster approach to ensuring the protection of critical infrastructure objects	10
Л. М. Алексеєнко, О. І. Тулай Вплив управління публічними фінансами на розвиток індустріальних центрів: регіональний та міжнародний виміри	12
Е. Р. Бекіров Туризм як драйвер економічного зростання Дніпровського регіону: шляхи удосконалення	14
К. В. Гарькавенко Фінансові механізми повоєнного відновлення індустріальних центрів України в умовах глобалізації	16
Л. Л. Калініченко Цифрова трансформація промислових екосистем: нові архітектури індустріального розвитку	19
В. В. Коваль, І. М. Гончарова Новітні стандарти розвитку індустріальних парків України як чинник глобальної конкурентоспроможності	21
М. А. Мироненко, Т. І. Лисенко Розвиток індустріального центру в умовах глобальних викликів на прикладі міста Дніпра	23
М. Р. Новіцький Проблематика екологічної безпеки в умовах розвитку індустріальних центрів: системні виклики, технологічні ризики та стратегії модернізації	25

МАТЕРІАЛИ
ДВАДЦЯТЬ ДРУГОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
МІЖНАРОДНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«МІЖНАРОДНА ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА,
ІНДУСТРІАЛЬНІ ЦЕНТРИ ТА КОРПОРАТИВНА ЛОГІСТИКА»

(4 – 5 ЧЕРВНЯ 2026 РОКУ)

Відповідальний за випуск А. В. Толстова

Підписано до друку 12 червня 2026 р.
Формат паперу 60x84 1/16. папір писальний.
Умовн.-друк. арк. **36,2**. Обл.– вид. арк. **36,8**.
Замовлення № Тираж 300. Ціна договірна

Видавництво УкрДУЗТу, свідоцтво ДК № 6100 від 21.03.2018 р.